

विषयसूची

१	पहिलो अध्याय : शोधकार्यको परिचय	१
१.१	शोधशीर्षक	१
१.२	समस्या कथन	१
१.३	शोधकार्यको उद्देश्य	३
१.४	पूर्वकार्यको सर्वेक्षण	३
१.५	शोधशीर्षकको औचित्य	९
१.६	शोधकार्य क्षेत्र र सीमाङ्कन	९
१.७	शोधविधि	१०
	१.७.१ शोधकार्यको सैद्धान्तिक आधार	१०
	१.७.२ सामग्री सङ्कलन विधि	११
	१.७.२.१ पुस्तकालय	११
	१.७.२.२ क्षेत्रकार्य	११
१.८	शोध प्रबन्धको सङ्गठन	१२
१.९	शोधकार्यको निष्कर्ष	१५
१.१०	भावी शोधकर्ताका लागि सुझाउ	२०
२	दोस्रो अध्याय : उपन्यास र समाज	२२
२.१	उपन्यासको परिचय	२२
२.२	उपन्यासको स्वरूप	२३
२.३	उपन्यासका संरचनात्मक तत्वहरू	२६
	२.३.१ कथा, कथावस्तु र कथानक	२६
	२.३.२ पात्र तथा चरित्र	२९
	२.३.३ परिवेश	३०

२.३.४	विचार तत्त्व	३१
२.३.५	भाषा	३२
२.४	तत्त्वगत संक्षिप्तता	३३
२.५	औपन्यासिक प्रवृत्ति	३३
२.५.१	विषयवस्तुगत प्रवृत्ति	३३
२.५.२	वाद वा धारागत प्रवृत्ति	३६
२.५.२.१	यथार्थवादी दृष्टि र उपन्यास	३६
२.५.३	प्रस्तुतिगत प्रवृत्ति	३९
२.५.३.१	कथन पद्धति	३९
२.५.३.२	दृष्टिविन्दु	४०
२.५.३.३	औपन्यासिक गति	४१
२.५.४	औपन्यासिक शिल्प तथा प्रविधि	४२
२.५.४.१	चेतन प्रवाह पद्धति	४२
२.५.४.२	पत्रात्मक उपन्यास	४३
२.५.४.३	पूर्वावलोकन पद्धति	४३
२.६	समाज	४४
२.६.१	समाज : स्वरूप र सङ्गठन	४५
२.६.२	समाज र समाजशास्त्र	४७
२.६.३	उपन्यास र समाजको सम्बन्ध	४९
२.६.३.१	उपन्यास र मानव जीवन	५२
२.६.३.२	उपन्यास र मानव समाज	५४
२.६.३.३	सामाजिक दृष्टिले उपन्यासको उपयोगिता	५५
२.६.३.४	उपन्यासमा सामाजिक चित्रण	५७
२.६.३.५	उपन्यासमा आर्थिक चित्रण	५९
२.६.३.६	उपन्यासमा राजनैतिक चित्रण	५९

	२.६.३.७	उपन्यासमा धार्मिक-सांस्कृतिक चित्रण	६०
	२.६.३.८	उपन्यासमा ऐतिहासिक चेतना	६२
२.७		उपन्यासको समाजशास्त्रीय अध्ययन	६५
२.८		निष्कर्ष	६७
३		तेस्रो अध्याय : दार्जिलिङमा चियाकमानको थालनी, विकास र कमानको अवस्था	६९
३.१		परिचय	६९
३.२		दार्जिलिङमा चियाकमानको थालनी	७०
३.३		चियाकमानमा मजदुरको नियुक्ति	७५
३.४		चियाकमानका श्रमिकहरूको अवस्था	७६
	३.४.१	स्वतन्त्रता पूर्वकाल	७६
	३.४.१.१	श्रमिकहरूको आर्थिक अवस्था	७६
	३.४.१.२	श्रमिकहरूको शिक्षा व्यवस्था	७८
	३.४.१.३	श्रमिकहरूको स्वास्थ्य	८०
	३.४.१.४	प्रशासन र राजनैतिक अवस्था	८२
	३.४.१.५	सामाजिक व्यवहार र संस्कृति	८४
	३.४.२	स्वतन्त्रता उत्तरकाल	८६
	३.४.२.१	आर्थिक अवस्था र जीवन स्तर	८६
	३.४.२.२	शैक्षिक स्थिति र स्वास्थ्य	९१
	३.४.२.३	सामाजिक-सांस्कृतिक अवस्था	९५
	३.४.२.४	राजनैतिक अवस्था	९६
३.५		निष्कर्ष	१००
४		चौथो अध्याय : चियाकमानको जनजीवन सन्दर्भित	१०२
		दार्जिलिङका नेपाली उपन्यासहरूको समाजपरक अध्ययन	
४.१		चियाकमानको जनजीवन सन्दर्भित दार्जिलिङका नेपाली उपन्यासहरूको अध्ययन	१०२

४.२	आज रमिता छ	१०२
४.२.१	उपन्यासमा पाइने सामाजिक पक्ष	१०३
४.२.२	उपन्यासमा आर्थिक अवस्थाको चित्रण	१०३
४.२.३	उपन्यासमा इतिहास चेतना र अस्तित्वबोध	१०४
४.२.४	उपन्यासमा कमानको प्रसशासनिक र राजनैतिक पक्षको चित्रण	१०६
४.३	दुई पात एक सुइरो	१०९
४.३.१	उपन्यासमा चित्रित सामाजिक-सांस्कृतिक पक्ष	११०
४.३.२	उपन्यासमा आर्थिक अवस्थाको चित्रण	११३
४.३.३	उपन्यासमा शैक्षिक स्थितिको विवरण	११६
४.३.४	उपन्यासमा प्रशासन र राजनैतिक अवस्थाको चित्रण	११७
४.३.५	उपन्यासमा स्वास्थ्य-उपचारबारे चर्चा	११९
४.४	मने	१२२
४.४.१	उपन्यासमा चित्रित सामाजिक स्थिति तथा लोकजीवन	१२२
४.४.२	उपन्यासमा आर्थिक अवस्थाको चित्रण	१२५
४.४.३	उपन्यासमा पाइने राजनीतिक पक्ष	१२६
४.४.४	उपन्यासमा शिक्षा र स्वास्थ्यविषयक प्रसङ्ग	१२७
४.४.५	उपन्यासमा पाइने इतिहास चेतना र अस्तित्वबोध	१२९
४.५	फूलमाया	१३३
४.५.१	उपन्यासको समाज	१३३
४.५.२	उपन्यासमा पाइने सामाजिक-सांस्कृतिक पक्ष	१३४
४.५.३	उपन्यासमा आर्थिक अवस्थाको चित्रण	१३८
४.५.४	उपन्यासमा शैक्षिक स्थितिको चित्रण	१४०
४.५.५	उपन्यासमा राजनैतिक अवस्थाको चित्रण	१४१
४.५.६	उपन्यासमा स्वास्थ्य-उपचारबारे चर्चा	१४३
४.६	दुई मुहान एक स्रोत	१४४

४.६.१	उपन्यासमा सामाजिक पक्षको चित्रण	१४५
४.६.२	उपन्यासमा पाइने आर्थिक पक्ष	१४७
४.६.३	उपन्यासमा राजनैतिक गतिविधिको विवरण	१४९
४.६.४	उपन्यासमा कमानको शिक्षा र स्वास्थ्य-उपचारबारे विवरण	१५४
४.७	जुनेली रेखा	१५५
४.७.१	उपन्यासको समाज	१५५
४.७.२	उपन्यासको आख्यान-समय	१५६
४.७.३	उपन्यासमा आर्थिक अवस्थाको चित्रण	१५७
४.७.४	उपन्यासमा पाइने राजनीतिक पक्ष	१५९
४.७.५	उपन्यासमा सामाजिक-सांस्कृतिक पक्षको चित्रण	१६२
४.७.६	उपन्यासमा चियाकमानको स्वास्थ्य सेवासम्बन्धी चित्रण	१६४
४.७.७	उपन्यासमा प्रशासन र हट्टाबाहिरको प्रसङ्ग	१६५
४.८	सहारा	१६७
४.८.१	उपन्यासको समय	१६७
४.८.२	उपन्यासको समाज, सामाजिक पक्ष र लोकजीवन	१६८
४.८.३	उपन्यासमा शैक्षिक स्थिति र स्वास्थ्य उपचारबारे चर्चा	१७३
४.८.४	उपन्यासमा चित्रित आर्थिक स्थिति	१७५
४.८.५	उपन्यासमा चियाकमानको प्रशासन र व्यवस्था	१७७
४.८.६	उपन्यासमा धार्मिक प्रसङ्ग	१८०
४.८.७	उपन्यासमा पाइने ऐतिहासिक सन्दर्भ	१८३
४.९	यन्त्रणा	१८५
४.९.१	उपन्यासमा आर्थिक स्थितिको चित्रण	१८६
४.९.२	उपन्यासमा राजनैतिक स्थितिको विवरण	१८८
४.९.३	उपन्यासमा शिक्षा, स्वास्थ्य र जनसुविधाका कुराको चर्चा	१९३
४.९.४	उपन्यासमा सामाजिक सहसम्बन्ध र संस्कार-संस्कृति	१९५

४.१०	नयाँ क्षितिजको खोज	१९७
	४.१०.१ उपन्यासको समय	१९८
	४.१०.२ उपन्यासमा चित्रित कमानको प्रशासन र मजदुरवर्गको अवस्था	१९८
	४.१०.३ उपन्यासमा राजनीतिक अवस्थाको विवरण	२०२
	४.१०.४ उपन्यासमा आर्थिक स्थितिको चित्रण	२०५
	४.१०.५ उपन्यासमा शैक्षिक स्थिति र स्वास्थ्योपचारबारे विवरण	२०६
	४.१०.६ उपन्यासमा ऐतिहासिक तथ्य	२०७
	४.१०.७ उपन्यासमा लोकविश्वास, धार्मिक र सांस्कृतिक पक्ष	२०८
४.११	तर कहिले?	२११
	४.११.१ उपन्यासमा चित्रित श्रमिकहरूको आर्थिक अवस्था	२१२
	४.११.२ उपन्यासमा चित्रित कमानको प्रशासन र हट्टाबाहिर प्रथा	२१३
	४.११.३ उपन्यासमा पाइने राजनीतिक प्रसङ्ग	२१७
	४.११.४ उपन्यासमा कमानको शिक्षा, स्वास्थ्यविषयक कुराको चर्चा	२१९
४.१२	निष्कर्ष	२२१
५	पाँचौँ अध्याय : चियाकमानको जनजीवन सन्दर्भित दार्जिलिङका नेपाली	२२४
	उपन्यासहरूको मूल्याङ्कन	
५.१	परिचय	२२४
५.२	प्रवृत्तिगत मूल्याङ्कन	२२४
५.३	प्रस्तुतिगतगत मूल्याङ्कन	२२५
	५.३.१ उपन्यासमा प्रयुक्त भाषा	२२६
५.४	विषय-वस्तुगत मूल्याङ्कन	२२९
	५.४.१ कमानका महिलाहरू	२३०
	५.४.२ असंयुक्त (न्युक्लियर) परिवार	२३१
५.५	संरचनागत मूल्याङ्कन	२३२
५.६	औपन्यासिक स्तर	२३३

५.७	सबलता तथा दुर्बलता	२३५
५.८	निष्कर्ष	२३७
६	छैटौं अध्याय : उपसंहार र निष्कर्ष	२३९
६.१	उपसंहार	२३९
६.२	निष्कर्ष	२४२
	सन्दर्भ विवरण	२४९
	परिशिष्ट : चियाबारी र चियाबारीका उपन्यासबारे असीत राईको विचार	२५७